

С. Тітенко, голова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики (НКРЕ):

«...Як відомо, Енергетичну стратегію України до 2030 р. було схвалено урядом у 2006 р. Однак з того часу ситуація значно змінилася. Стався ряд подій на національному й міжнародному рівнях, які матимуть істотний вплив на енергетичну політику України в майбутньому. Крім того, навіть станом на час ухвалення, Стратегія не повною мірою враховувала окремі питання, що вже тоді стояли як пріоритетні на порядку денному розвитку енергетичних ринків країн світу. Тому програмою реформ Президента передбачено оновлення чинної Енергетичної стратегії з метою її актуалізації й приведення у відповідність до умов і викликів сьогодення.

Такий документ, як Енергетична стратегія, має чітко окреслити пріоритети розвитку енергетичного сектору країни на певний період і передбачити шляхи їх реалізації. Це, у свою чергу, буде сигналом і для економіки держави, і для інвесторів, і для міжнародної спільноти.

Зупинимось на кількох питаннях, які доцільно врахувати в процесі оновлення Енергетичної стратегії.

<...> Україна приєдналася до Енергетичного співтовариства, взявши тим самим на себе певні зобов'язання, а саме:

а) упровадження до національного законодавства норм законодавства ЄС з енергетики, конкурентної політики, захисту прав споживачів, захисту довкілля, поновних джерел енергії, інвестиційної політики;

б) інтеграція ринків електроенергії та газу в рамках регіону Енергетичного співтовариства.

Крім того, з 2011 р. в ЄС набрали чинності вимоги «Третього енергетичного пакета» (прийнятого у 2009 р.) щодо організації внутрішніх ринків електроенергії й газу. З урахуванням цих чинників, більш пильну увагу в документі слід надати питанням реформування національного електроенергетичного ринку, включно зі змінами в структурі ринку, правилах функціонування, підходах до тарифного регулювання природних монополій, розвитку роздрібного ринку.

По-новому доцільно подивитися на питання енергоефективності. Світовий досвід доводить, що необхідно надавати увагу не лише заходам з її підвищення на галузевому рівні, але й стимулюванню кінцевого споживача енергетичних ресурсів. Наразі в Україні більшість побутових споживачів недостатньо зацікавлені в ефективному використанні, наприклад, електроенергії через досить низькі тарифи. Проте в умовах поступового приведення тарифів до економічно обґрунтованого рівня саме завдяки

заходам з енергоефективності й енергозбереження споживач отримає реальну можливість заощаджувати витрати на енергію.

Необхідно також проаналізувати і визначити найбільш ефективні в умовах країни механізми стимулювання енергоефективності; більшу увагу приділити економічним, а не адміністративним підходам – як таким, що викликають власну зацікавленість суб'єкта господарювання або споживача ефективно використовувати/споживати енергетичні ресурси. У світі сьогодні вже впроваджено й ефективно діють механізми, спрямовані на стимулювання ефективного використання енергії й керування попитом, зокрема:

- застосування тарифних методологій, які передбачають усунення залежності доходу компаній від обсягів переданих енергоресурсів;
- використання механізмів стимулювання компаній до забезпечення зниження обсягів споживання електроенергії їхніми клієнтами (наприклад, шляхом запровадження системи сертифікатів з енергоефективності);
- диференціація роздрібних тарифів (зокрема, за обсягом споживання, порами року тощо);
- розвиток і впровадження технологій, необхідних для забезпечення заходів з енергоефективності (інтелектуальні системи обліку й мереж)»

(Реформування електроенергетичного сектору України: стан і перспективи (заочний круглий стіл) // Національна безпека і оборона. – 2012. – № 6. – С. 52).